

שיחת השבוע

חב"ד
כל הלב לכל אחד

צעירי אגודת חב"ד

ספרים חדשים

פתקים משולחנו של הרבי

מאת הרבי מליובאוויטש בהוצאת מעיינותיך וקה"ת שני כרכים (א'ב) שבהם מוצגים 'פתקי' מענה שכתב הרבי, לצד פננוח ודברי רקע, מסודרים לפי נושאים. טל' 072:2792076.

ישועה בישראל

מאת רבי יהונתן ב"ר יוסף בהוצאת הרב יצחק יבדב וקסלר הלכות קידוש החודש של הרמב"ם עם פירושו של התוכן הגדול רבי יהונתן ב"ר יוסף, שנדפס בפעם הראשונה לפני שלוש מאות שנה. 204 עמ'. טל' 053:3148636.

ציון חמדתי

מאת הרב ציון כהן בהוצאת המחבר דרשות ושיעורים על פרשיות השבוע והמועדים, מאת רב העיר אור יהודה. 318 עמ'. הפצה: דני ספרים, טל' 08:6812225.

הלומים מספרים

מאת יצחק כהן בהוצאת ופרצת כרך רביעי בסדרה המגישה סיפורים על הרבי מליובאוויטש, עם שמם המלא של מספרי הסיפורים. 180 עמ'. טל' 03:9606559.

זמני השבוע

ניו יורק	דטרויט	מיאמי	לוס אנג'לס
6:58	7:36	7:14	6:51
צאת השבת	7:55	8:34	7:45

פרקי אבות: פרקים ג-ד

שיחת השבוע הוא גיליון לכל יהודי, המופץ בכל רחבי הארץ והעולם. נוסד בשנת תשמ"ז (1986) בידי הרב יוסף יצחק אהרונוב

עורך: מנחם ברוד

יוצא לאור על ידי: המרכז לעזרי שלחות

ט"ד 1122 כפר חב"ד 6084000

טל' 972:73:2480711 • פקס' 972:3:9606169

www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il

מודעות: טל' 053:3166532, דוא"ל: m3166532@gmail.com

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

איך להצית את הניצוץ

איך הופכים את חיי היהדות לדבר חווייתי, מרגש, מלהיב? איך גורמים לאדם לחוש קשר אמיתי, חי ועכשווי, עם בורא העולם?

החסידות מפיחה רוח חיים בחיינו. ציון הבעש"ט בעיר מז'בוז' באוקראינה

בים מתלוננים שקשה להם. החיים קשים. העבודה קשה. עול הבית והמשפחה מכביד עליהם. גם בחיי היהדות יכולה להיות הרגשה של קושי. וכמאמר הפתגם: "קשה להיות יהודי".

אדם שחי בתחושה כזאת מרגיש קושי גדול שבעתיים בהגיע חודש אלול ובהתקרב הימים הנוראים. אימת יום הדין מצמיחה אותו ומכבה בתוכו כל ניצוץ של חדווה. הוא מתהלך בהרגשת כבדות, כמי שהוטלה עליו מטלה קשה ואין לו ברירה אלא לבצעה.

המענה הטוב ביותר

חיי היהדות לדבר חווייתי, מרגש, מלהיב? איך גורמים לאדם לחוש קשר אמיתי, חי ועכשווי, עם בורא העולם? איך משיגים את היכולת לשפוך לפני אבינו שבשמים את הלב, להתרפק עליו, לחוש את נוכחותו?

החסידות נותנת את המענה הטוב ביותר לאתגר הזה. לימוד החסידות מעורר את הנשמה שבתוכנו. יש בה כוח מיוחד להפיח בנו רוח חיים וחדווה פנימית. אדם מתחיל ללמוד חסידות ופתאום הוא חש שנשמתו התעוררה, שמשהו בתוכו מתחיל לחיות, לבלב. אנרגיות חדשות ננסכות לתוכו.

אלול חי

החסידות מביאה עמה משב רוח מרענן גם לעבודה הרוחנית של חודש אלול והימים הנוראים. לצד היראה היא מדגישה את האהבה, את 'המלך בשדה', את קרבתו של הבורא אלינו. וגם ביראה, החסידות מלמדת את האדם לחוש יראה עמוקה ופנימית מיראת העונש - יראת בושת, יראת הרוממות. יראה מגדלתו של הבורא ולא משבט עונשו.

גישתה של החסידות מרוממת את האדם במקום לכווץ אותו. לכן יום י"ח באלול - שבו נולדו הבעל שם טוב ורבי שניאור זלמן מלאדי, בעל התניא - מכונה "ח"י באלול", כי היום הזה החיה את אלול והאיר אותו באור עמוק ופנימי יותר.

תחושת הקושי אינה נגזרת ממידת המאמץ הנדרשת מהאדם ומהמציאות האובייקטיבית. בני-אדם יכולים להתמודד עם אתגרים קשים ביותר במרץ ובשמחה, והם יכולים לשקוע בדכדוך אל מול כל דבר הדורש מהם מאמץ כלשהו. כאשר האדם מאבד את חדוות העשייה, גם משימה קטנה נדמית לו כהר גדול.

אבדן החדווה בחיי היהדות מביא תוצאות קשות. אדם כזה אינו חש את טעמן הטוב של התורה ומצוותיה. אין בו התחושה של "טעמו וראו כי טוב ה'". הוא מרגיש כמי שכפו עליו מערכת של ציוויים ואיסורים, ואין לו ברירה אלא לציית להם, כדי שלא להיענש. קיום המצוות שלו נהפך טכני ויבש. התפילה נעשית עול ששמחים להשתחרר ממנו. על הידור במצוות אין מה לדבר.

תופעה זו אינה פוקדת אנשים מבוגרים בלבד, שכבר מקיימים תורה ומצוות שנים רבות. היא קיימת גם אצל בני נוער. לא הוצת בהם הניצוץ שיפיח רוח חיים בחיי היהדות. אמרו להם ש'צריך' לעשות כך וכך, והם מתהלכים בתחושה של אומללות - סביבם יש עולם תוסס ומעניין כל-כך, ואילו הם כלואים בתוך מערכת של חוקים והוראות שאין הם מחוברים אליהם בתוך נפשם. מכאן קצרה הדרך לנשירה, עם כל תוצאותיה.

אבל איך מציתים את הניצוץ? איך הופכים את

החכם, המלך והאבנט

אותה בגאון יעקב, הרי שכבר בזמן הגלות הוא זוכה לקיום הייעוד "והיו מלכים אומניך", ועד שדברי השבח של הקב"ה על עם ישראל במתן תורה - "ואתם תהיו לי ממלכת כוהנים וגוי קדוש" - שגורים בפי מלך פרס בזמן הגלות!

כוח בירושה

אכן, יהודי השרוי בגלות מתגורר במדינה זרה והוא נתון לשלטון של אומות העולם וחייב לציית לחוקיו ולכבדו, ככתוב "דרשו את שלום העיר... כי בשלומה יהיה לכם שלום". ועם זה, בכל הקשור לתחומי היהדות עליו לנהוג בגאון יעקב, ולא להתפעל מן הגוי או להחניף לו.

הכוח לכך ניתן לו בירושה מאבותינו הקדושים, אברהם יצחק ויעקב. ההוראה שאין להתגרות בגוי היא כשמדובר בעניינים שאינם בתחום הקדושה והיהדות, אך בענייני יהדות יהודי הוא בעל הבית על העולם כולו, ובכוחו לשנות את טבע המציאות.

(תורת מנחם תשמ"ב, כרך ד, עמ' 2164)

אמרת השבוע

עבודת ה' בלי סיגופים

רבי משה משיז, מתלמידי המגיד ממזריטש, נהג בצעירותו להרבות בתעניות ובסיגופים. יום אחד בא לעירו רבי צבי, בנו של הבעש"ט. הלך רבי משה לאכסנייתו וישב עמו לסעודה. לפני ברכת המזון פנה רבי משה אל רבי צבי וביקש: "יחזור נא מר על אמרה אחת של אביו".

אמר רבי צבי: "כך אמר אבי הקדוש, למה נקרא יצר הרע 'קץ כל בשר' ולא 'קץ כל נפש' - מפני שהוא שונא לא רק את הנפש היהודית, אלא גם את הגוף היהודי, ולכן הוא מסית את האדם לצום ולהסתגף".

הבין רבי משה את הרמז וחדל מדרך התעניות והסיגופים.

פתגם חסידי

"ברכה של ידיד חשובה בשמים ומתקבלת במידה רבה יותר מהמלצתו הטובה והתעוררות רחמי שמים של המלאך מיכאל" (הבעש"ט)

הפשילו למקומו המכובד, "כדי לנאותו". המלך אף הוסיף ואמר: כתוב בכם 'ממלכת כוהנים וגוי קדוש', ועליכם לנהוג בתפארת של כוהנים, שעליהם נאמר "לא יחגרו בַּיָּעֵ." בעקבות זאת אמר אמימר להונא: התקיים בך הפסוק "והיו מלכים אומניך".

איזגדר היה שליט אחת המעצמות הגדולות בימים ההם, ואילו הונא היה נתין הנתון לחסותו, והיה חייב לכבדו מצד הדין "דינא דמלכותא דינא". ובכל זאת, כשהבחין המלך באבנטו של הונא - שלא בוש להציג עצמו בלבוש יהודי - החגור שלא כתקנו, הרי שמתוך כבוד עמוק לחכם היהודי תיקן את אבנטו.

גאון יעקב

אם במחווה הנוגעת לכבוד וליופי הביגוד יצא המלך מגדרו כדי להביע את הכבוד שהוא רוחש ליהודי, והסיפור נכלל בתורה שבעל פה, ודאי שיש בכך מסר לכל יהודי:

כאשר יהודי אינו מסתיר את יהדותו, אלא מציג

התורה מבטיחה שכאשר בני ישראל ישמרו את המצוות כי אז "וְיָרְאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי יֵשׁ ה' נִקְרָא עֲלֵיךְ, וְיָרְאוּ מִפְּנֵיךְ". כאשר יהודי מנהל את חייו על-פי רצון ה', הדבר ניכר עליו ואפילו האויבים מבחינים בכך ויראים מפניו. זה מוביל להבטחה שמופיעה קודם לכן: "בְּשִׁבְעָה דְרָרִים יָנוֹסוּ לְפָנֶיךָ".

התורה מבטיחה שפחדם של האויבים מפני בני ישראל יהיה כפול: הם יחששו מגבורתם של בני ישראל, ובד בבד יש כאן יראת כבוד מנוכחותו של הקב"ה המלווה את היהודי. בעקבות זאת הם נהפכים מאויבים לאוהבים, בדומה לייעוד הגאולה, "והיו מלכים אומניך ושרותיהם מניקותייך" - וזאת כבר בזמן הגלות.

תפארת של כוהנים

סיפור ברוח זו מופיע במסכת זבחים: הונא בר נתן, שהיה ראש הגולה בבבל, עמד פעם אחת לפני איזגדר מלך פרס. הלה הבחין שאבנטו של הונא הוסט לחלקו העליון של גופו, והוא

מן המעיין

ביכורים | מאת הרב אליעזר ברוך, רב כרמי יוסף

הכנעה תחילה

"וענית ואמרת לפני ה' אלוקיך" (דברים כו,ה). "וענית" מלשון הכנעה. כשאדם ניגש לעבודת ה' עליו להכניע את עצמו תחילה ולחשוב על שפלותו של בשר ודם. אחרי כך "ואמרת לפני ה' אלוקיך".

(תפארת שלמה)

מתי להרים את הקול

"וענית, לשון הרמת קול" (רש"י). ככל שאדם נכנע יותר, כך יש לו יותר זכות להרים את קולו. משה רבנו, העניו מכל אדם, אמר "וענית" - ההכנעה גורמת שיוכל להרים יותר את קולו.

(רבי יחזקאל מקוזמיר)

סימני היכר

שלושה סימני היכר הם בבני עלייה: יודעים להיות נכנעים בקומה זקופה, לזעוק בשתיקה, ולרקוד בלי תנועה.

(רבי מנחם מנדל מוורקה)

שנאה שלא פסקה

"ארמי אובד אבי" (דברים כו,ה). לא נאמר "אבד" בלשון עבר, אלא "אובד" בלשון הווה. כי שנאת ישראל לא פסקה מאז ועד היום. הארמי ממשיך בשנאתו ובאיבתו בכל דור ודור.

(רבי חיים מצאנז)

חברות מזיקה

"וירעו אותנו המצרים" (דברים כו,ו). "וירעו" מלשון רעות. האסון היה שהמצרים ביקשו את קרבנות, שנתערב עמם ונתבולל בתוכם.

(עיטורי תורה)

הרעו אותנו

"וירעו אותנו" (דברים כו,ו). המצרים עשו אותנו רעים. העבודה הקשה שהטילו עלינו והתנאים הבלתינסבלים שחיינו בהם, גרמו לנו להיות רעים וחסרי נאמנות זה לזה.

(אלשיך)

שבחים עצמיים

"השקיפה ממעון קודשך" (דברים כו,טו). אומר רש"י: "עשינו מה שגזרת עלינו". נשמענו לגזירה לעמוד ולקרא "שמעתי בקול ה'". קשה מאוד ליהודי לעמוד ולהכריז בפומבי ובקול דברי שבח כאלה על עצמו.

(רבי דוד מלעלוב)

השקפה לטובה

כל השקפה שבמקרא לרעה חוץ מ"השקיפה ממעון קודשך", שגדול כוח מתנות עניים שהופך מידת הרוגז לרחמים.

(רש"י)

נדר ביער

רבי זאביוולף קיציס, תלמיד הבעל שם טוב, שחי בעיר מז'ביז'ו, סבל מעוני כבד. כשהגיעה בתו לפרקה נעשתה המצוקה דוחקת במיוחד, אך לא היה לו שום פתרון.

יום אחד התעניין רבו מדוע איננו משיא את בתו. "אין לי פרוטה", התוודה רבי זאביוולף בעצב. הבעש"ט לא קיבל את ההסבר. "עליך להזדרז לשדך את בתך", אמר. התלמיד טען: "אילו כבר היה מגיע זמנה להקים בית בישראל, ודאי היה הקב"ה מזמין לי את הכסף הדרוש".

הרהר הבעש"ט רגעים מספר ואמר: "עשה כדבריי, ותיווכח כי הגיעה שעתה. שלח שליח לעיר יאס שברומניה, כדי שימצא בעבור בתך בחור תלמיד חכם ממשפחה מיוחסת. אמור לו כי תעניק נדוניה בסך אלפיים רובלי כסף".

רבי זאביוולף קיים מיד את מצוות רבו. השליח הגיע ליאס והחל לקבל הצעות משדכני העיר, אך לא היה מרוצה מהן. כמעט התייאש, ואז בא אליו שדכן ובפיו הצעה קוסמת: בחור תלמיד חכם, בן לאב עשיר, ממשפחה מיוחסת. הפרטים מצאו חן בעיני השליח והשידוך סוכם, כאשר השליח הבטיח בשם אבי הכלה כי ייתן נדוניה בסך אלפיים רובל.

שמחה שרתה בבית קיציס למשמע הבשורה, אך בשוך ההתרגשות תהה רבי זאביוולף מניין ישלם את הכסף המובטח. בצר לו שב אל הבעש"ט ושאל מאין יבוא עזרו. "אל דאגה", השיבו רבו לאחר שביכרו בלבביות, "במהרה תיושע".

חלפו שבועות מספר. יום אחד התקבלה בביתו של רבי זאביוולף איגרת מיאס. המחונן העלה על הכתב את תהייתו מדוע לא נשלחה מתנה לחתן, כמקובל. שוב מיהר רבי זאביוולף אל הבעש"ט, וזה הרגיעו וביטל את דאגותיו. המכתב הבא היה מנומס פחות, אך רבי זאביוולף סמך על דברי הבעש"ט, ולא השיב דבר.

באיגרת השלישית הבהיר המחונן לאבי הכלה כי אם יוסיף להתעלם ממכתביו יבטל את השידוך. נבהל רבי זאביוולף ומיהר להציג את האיגרת הזועמת לפני הבעש"ט. "כתוב לי", הנהח הבעש"ט את תלמידו, "כי אל לו לדאוג. כשיבוא עם חתן לחתונה יגלה שכל ההבטחות מצד משפחת הכלה יכובדו, ובכלל זה המתנות המקובלות והנדוניה".

מכתבו של רבי זאביוולף הפיס את דעתו של אבי החתן, שגם שמע על

המחונן, ומחשבותיו עגומות. ככל שניסה להפיח בלבו ביטחון ואמונה, לא הרפתה ממנו הדאגה.

"סלח לי, היכן ביתו של הבעש"ט?", פנה אליו עובר אורח וקטע את מחשבותיו.

"אני בדרכי לשם; הצטרף אליי", השיבו רבי זאביוולף.

נכנסו השניים אל הבעש"ט, והוא

גדולתו הרוחנית. בינתיים החלו ההכנות לחתונה במלוא המרץ, אלא שכסף לא נראה באופק. "כתוב למחונן", הורה הבעש"ט לרבי זאביוולף, "כי יבוא לכאן שלושה ימים קודם החתונה, מפני שאתה מבקש להקדים ולחגוג עמו".

המחונן נענה להזמנה, ופניו של רבי זאביוולף נפלו. מה יעשה עכשיו? הוא יצא מביתו, אוהז במכתבו של

לומדים גאולה מאת מנחם ברוד

יום של לידה משולשת

אומרים בשם ה'צמח צדק': כל חלק מארבעת חלקי התורה – פשט, רמז, דרש וסוד – כולל בתוכו גם את כל שאר החלקים. בחלק הסוד, למשל, יש הפשט שבסוד, הרמז שבסוד, הדרוש שבסוד, והסוד שבסוד. את הפשט שבסוד גילה רשב"י; את הרמז שבסוד גילה האריז"ל; את הדרש שבסוד גילה הבעש"ט; ואת הסוד שבסוד יגלה המלך המשיח.

בפי החסידים במשך כל הדורות נישא שמו של הבעש"ט בקדושה וברעדה. גדולי החסידות דיברו על מעלת נשמתו הקדושה ועל השליחות האלוהית שהוטלה עליו, להביא לעולם את אור החסידות, תחילת ההתנוצצות של אור הגאולה.

הבעש"ט קישר את שנת הולדתו עם הדפסת ספר השל"ה הקדוש. בשנת נח"ת נדפס הספר בפעם השנייה, בהידור. הסימן שנתנו על כך, שהדבר היה בשנת נח"ת, שכן התגלות ספר קדוש זה גרמה נחת רוח למעלה. באותה שנה נולד מאורם של כל ישראל, הבעש"ט.

מכתב הבעש"ט

ח"י באלול נחשב יום מיוחד אצל גדולי החסידות, אם כי בדורות הראשונים לא היה ציבור החסידים מודע לחשיבותו. רבי מרדכי מצ'רנוביל אמר שהבעש"ט נולד בח"י באלול לידה משולשת: בגופו – כשנולד (בשנת תנ"ח); בנפשו – כשנתגלה אליו (בשנת תפ"ד) מורו ורבו הקדוש; וברוחו – כשנתגלה לעולם (בשנת תצ"ד). שלושה אלה אירעו בח"י באלול.

בחסידות חב"ד מכונה יום זה "יום הולדת שני המאורות הגדולים", שכן לא רק הבעש"ט נולד בח"י באלול, אלא גם רבנו הזקן, בעל התניא (בשנת תק"ה). על כן אמר כ"ק אדמו"ר ה'צמח צדק', כי ח"י באלול הוא חג משולש: יום הולדת של הבעש"ט, יום הולדת של אדמו"ר הזקן, והתחלת העבודה של השנה החדשה (לקוטי דיבורים חלק ג, עמ' 874).

באחד ממכתבי הגניזה החרסוניית יש מכתב מהבעש"ט אל תלמידו רבי יעקב יוסף הכוהן (בעל ה'תולדות'), מיום ג' מקץ תקי"ג, שבו הוא מקיים את הבטחתו מכבר, לגלות לו באיזה יום ובאיזו שנה נתגלה אליו מורו ורבו. הבעש"ט כותב בזה הלשון: "אני ביום מלאות לי כ"ו שנה, ביום ח"י אלול בשנת תפ"ד בעיר אקופ, כחצות הלילה נתגלה אליי. הלימוד הראשון היה בפרשת בראשית, וכאשר גמרנו התורה הקדושה, עד לעיני כל ישראל, הייתי בן ל"ו ונגלית".

סוד מדור לדור

כאמור, את ח"י באלול ציינו בדורות הראשונים בסתר. כ"ק אדמו"ר הרי"צ מספר (שם, עמ' תעד) כי ח"י באלול היה מן המועדים הנסתרים, שהאדמו"רים היו נוהגים לציין אותו בינם לבין עצמם. כשה'צמח צדק' גילה זאת "בסוד גדול לבני הצדיקים", הזהירם "באזהרה גדולה" לשמור זאת בסוד.

עוד הוא מספר שם (עמ' תפד) כי האדמו"רים גילו את עניינו של היום לבניהם רק ביום שמלאו להם חמש-עשרה שנה: "על העניין של ח"י אלול סיפר רבנו הזקן לרבנו האמצעי כשמלאו לו ט"ו שנים, והכניסו אז בעניינים הפנימיים. כמו-כן כשמלאו ה'צמח צדק' ט"ו שנים סיפר לו רבנו הזקן על כך. ה'צמח צדק' סיפר על כך לסבא, כ"ק אדמו"ר מהר"ש, כשמלאו לו ט"ו שנים, וכ"ק אדמו"ר מהר"ש סיפר על כך לכ"ק אבי (אדמו"ר הרשב"ב) כשמלאו לו ט"ו שנים. כשמלאו לי ט"ו שנים הכניסו גם אותי ב'מחול".

וכך מכתיר כ"ק אדמו"ר הרי"צ את היום הזה: "ח"י באלול הוא היום המיועד לשמחה ולברכה, לחסידים בכלל ולחסידיו חב"ד בפרט".

קיבל את האורח בברכה ומיד אמר לו כי רצונו לספר לו סיפור:

"היה סוחר גדול, שעשה הון רב ממסחר עצים, שאותם הוביל ברפסודות למדינת פרוסיה. פעם אחת קיבל תמורת משלוח עצים ארבעים אלף רובל, שמח וטוב לב יצא לשוב לביתו ובידו הכסף. בלב היער עצר פתאום העגלון הגוי את העגלה ובאיזימי גרון דרש לקבל את הכסף.

"הסוחר הציע לשודד להתחלק עמו בכסף, אך זה מיאן לשמוע והצהיר כי לא יהסס להרוג אותו אם לא ימסור לו את כל הכסף מיד. באין ברירה עשה הסוחר כדבריו, והתחנן כי לא יפגע בו.

"העגלון צחק ברשעות. 'הלוא ברור שתלשין עליי. לא אוכל להשאירך בחיים', השיבו. הסוחר פרץ בבכי והבטיח כי לא יתלונן במשטרה ולא יספר דבר, אך דבריו נפלו על אוזניים ערלות. הבין היהודי כי סופו קרב, ובדמעות ביקש שיתיר לו לשאת את תפילת ה'יודוי' בטרם יהרגו.

"העגלון ניאות, לאחר שקשר היטב את האישי לעץ. עצם הסוחר את עיניו והחל לקרוא וידוי מתוך בכי תמרורים. בשעת התפילה קיבל עליו שאם יינצל, יתרום מעשר מכספו לצדקה.

"זעקותיו של הסוחר הכבול הדהדו ביער השומם, והגיעו גם לאוזניו של שומר היערות שחלף בקרבת מקום. הלה הלך בעקבות הקול וכשגילה מה מתרחש התנפל על העגלון ואזק אותו. אחר-כך שחרר את היהודי הכבול.

"בתחנת המשטרה הושב ליהודי כל כספו, והוא שב לביתו עולץ משמחה. הוא חלק עם משפחתו ומכריו את נס הצלתו וכולם שמחו עמו. חלפו כמה שבועות והסוחר שכח את הבטחתו.

"יום אחד חלתה בתו ומתה. עברו כמה ימים וגם בנו היחיד נפל למשכב. בעקבות זאת יצא למז'ביז'ו לבקש ממני שאתפלל על בנו".

פניו של האישי חוורו כסיד. כל גופו רעד. "הי אני, רבי! אני הסוחר!", מלמל בדמעות. "אבוי לי! שכחתי את נדרי! מוכן אני לתת את הסכום שהתחייבתי ברגע זה".

הצביע הבעש"ט על רבי זאביוולף. "תן ליהודי זה ארבעת-אלפים רובלי כסף, ויוכל להשיא את בתו בכבוד".

למחרת קיבל הסוחר מברק מביתו ובו בשורה: בנו התרפא! כעבור זמן קצר התקיימה חתונת בתו של רבי זאביוולף ברוב פאר והדר.

(על-פי 'מאורות הגדולים')

המהפך של חוקרי החסידות

העירייה מזי'בוז' בימי הבעש"ט, שמהם אפשר ללמוד הרבה מאוד".

הסתעפות שיוצרת שלמות

לעתים עולה השאלה אם ההתפצלות של החסידות לקהילות נפרדות אינה מנוגדת לדרך של הבעש"ט, ששבר את המחיצות שבין חלקי העם. הרב שור משיב: "לאחר שהבעש"ט יסד את תנועת החסידות, המגיד ממזריטש מיסד אותה. תורתו קיבלה אצל תלמידיו גוונים ייחודיים. הללו באו מכל רחבי אירופה המזרחית, קלטו את תורתו והפיצו אותה לתלמידיהם איש-איש בדרך. גם הקהלים היו שונים. השכלתנות של יהודי רוסיה וליטא אינה דומה לתמימות של אנשי ווהלין שבאוקראינה. המגיד עודד הסתעפות זו כשדיבר על י"ב השבטים, שלכל אחד ואחד מהם השער שלו בשמים.

"יש פה השלמה. כמו שכל שבט היה לו צבע שונה בחושן, ושילוב כולם יחד יוצר את השלמות. יש כאן מעין סימפוזיה של כלים. גם בצבא כל חיל משלים את החיל האחר".

תשובות לשאלות הדור

הרב שור מאמין בכוחה של החסידות לתת תשובות לבני זמננו: "יש לתורת החסידות

יותר משלושים שנה עוסק הרב אברהם-אביש שור, מחשובי חסידי קרלין-סטולין, במחקרי חסידות. הוא נובר בארכיונים, עומד בקשר עם חוקרים, מתארח בפורומים מגוונים ומפרסם מאמרים. כמי שמכיר את מחקרי החסידות - הקדומים והעכשוויים - הוא מזהה מהפך.

"המחקר האקדמי מימי ההשכלה ועד היום עבר מהפך", הוא מסביר. "ההשכלה זלזה בבעש"ט ובחסידות, ובעקבותיה נטו החוקרים לראות בחסידות תנועה לא רצינית. אט-אט החלו החוקרים להתייחס לחסידות ברצינות הראויה. מובן שעדיין יש חוקרים יחידים המחפשים את הצללים, אבל רוב החוקרים שינו את גישתם".

יומני האציל הפולני

ידעיותיו המקיפות של הרב שור, וגם של עוד חוקרים חסידיים, מסייעות לחוקרים המבקשים ללמוד על החסידות באמצעותם. "כשחוקר מבחוץ עומד בקשר עם חסיד, גישתו משתנית", הוא מסביר. "כיום דמותו של הבעש"ט הרבה יותר אמיתית וחיובית בעולם המחקר.

"זכינו בדור שלנו לחשיפות ולגילויים רבים על עולם החסידות וגדוליה. כמו המחקר החשוב של החוקר החסידי הרב יהושע מונדשיין על מאסרו של אדמו"ר הזקן, מייסד חסידות חב"ד. או חשיפת יומנים של האציל הפולני ששלט על

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי, עומר

קריאת פסוקי התוכחה

שאלה: האם יש דינים מיוחדים לקריאת פסוקי התוכחה שבפרשתנו?

תשובה: הדין המקורי במשנה הוא שאין מפסיקים באמצע קריאת התוכחה שבפרשת 'בחוקות', אלא אדם אחד עולה לקריאת כל הפסוקים הללו, ומתחיל בפסוקי הברכה שלפניהם ומסיים בפסוקים שלאחריהם.

בפרשת בחוקות התוכחה נאמרה בלשון קשה: הדברים נאמרו בלשון רבים, ונאמרו ישירות מפי ה': 'ונתתי פני בכם', 'והפקדתי עליכם'. לעומת זה, פסוקי התוכחה שבפרשתנו נאמרו בלשון יחיד, ונאמרו עלי ידי משה רבנו בציווי ה' 'מפי עצמו': 'ישלח ה' בך'. לכן מדין המשנה מותר להפסיק בהם ולהעלות באמצעם אדם אחר לתורה; אך הרמב"ם והפוסקים שאחריו כתבו שנהגו העם שלא להפסיק גם בפרשתנו. בקהילות רבות נהגו, וכן הוא מנהג הספרדים וחב"ד,

הרב שור: "דמות הבעש"ט במחקר עברה מהפך"

אמירה גדולה לבני דורנו, ובכלל זה הצעירים. אנחנו מתמודדים עם הטכנולוגיה, ואנשים רוצים לחזור למקורות. כשם שהחסידות נתנה תשובות בימי ייסודה, כך היא נותנת עכשיו מענה לאתגרי הדור. אני רואה כיום יותר ויותר צעירים המוצאים עניין רב בחסידות, וזה בעיקר בזכות חב"ד וברסלב, שיודעים לתרגם את החסידות לשפת הדור הצעיר".

ולמה קהילות חסידיות אחרות אינן עושות זאת? הרב שור: "כפי שאמרתי, יש י"ב שבטים. לכל חסידות הדרך שלה, המנהגים שלה והדגשים שלה, אבל כל אחת ואחת מנחילה לחסידיה את הטעם הייחודי של החסידות".

ברכות וישועות

רבים נושעו מברכותיו הקדושות של הרבי מליובאוויטש

גם כיום אפשר לעלות ולהשתטח על 'הציון' הקדוש של הרבי, ולשלוח מכתבים ל'ציון' לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20 Francis

Lewis Blvd. Cambria Heights, N.Y 11411

Tel: 1-718-723 4545, Fax: 1-718-723 4444

www.ohelchabad.org

לקרוא ולדעת

הספר שפותח לפניכם צוהר אל ימות המשיח ומשיב על כל השאלות:

- מהי הגאולה? • מה יעשה המשיח?
- כיצד יתגלה? • ומה יקרה עם הופעתו?

לשון בהירה | 368 עמודים | כריכה קשה

להזמנות: טל' 1-718-6041020

אוצר בבית

שני כרכים של 'צדיקים למופת', מבחר מסיפורי 'שיחת השבוע' סיפורים מופלאים על צדיקי ישראל מכל העדות סיפורים שנוטעים יראת שמים, אמונת צדיקים ומידות טובות

טל' 1-718-6041020

